

Verslag

Deelnemers

INBO: J. Breine, E. Van den Bergh
IMARES: P.C. Goudswaard
Rijkswaterstaat Waterdienst: P. Bot, M. Roos,
G. Spronk

Afschrift aan

- projectgroep Monitoring en Data
Trekkers: I. van Splunder (RWS), F.
Roose (MOW)
- Secretariaat VNCS

Opgemaakt door

G.C. Spronk

Telefoon / E-mail

0031-610745304
gerard.spronk@rws.nl

Datum verslag

29 november 2011

Datum bespreking

29 november 2011

Bijlage(n)

-

Ons kenmerk

27944

Verslag van

Afstemming monitoring - visonderzoek.

Aanspreekpunt:

VNCS - werkgroep O&M - projectgroep Monitoring en Data.

Inleiding

Nederland en Vlaanderen hebben afgesproken de natuurlijkheid, veiligheid en toegankelijkheid van het Schelde-estuarium te verbeteren. De afspraken voor de middenlangetermijn zijn vastgelegd in OntwikkelingsSchets 2010 en bekrachtigd door middel van een verdrag. Een onderdeel van het verdrag is de gezamenlijke monitoring van de fysieke en ecologische toestand en evaluatie van de effecten van projecten.

Om dit mogelijk te maken heeft de Vlaams Nederlandse Schelde Commissie een monitoringplan laten opstellen¹. De methoden, die gebruikt worden voor de monitoring van de verschillende onderdelen zijn om allerlei redenen vaak niet gelijk in Nederland en Vlaanderen. Hierdoor kunnen voor die onderdelen verschillen ontstaan en wordt de interpretatie bemoeilijkt. In de projectgroep "Monitoring en Data" is afgesproken om de methoden af te stemmen of om aan te geven hoe met de verschillen kan worden omgegaan.

Afstemming

De afstemming heeft betrekking op de monitoringfiches: S-DS-N-004 vissen en S-DS-V-004a vissen (KRW).

In 2011 is een vergelijkend onderzoek uitgevoerd naar twee soorten vangstmethoden, die voor de monitoring van vis in de Westerschelde en de Zeeschelde worden toegepast. De resultaten van het onderzoek staan beschreven in "Kuilen en Schieten in het Schelde-

¹ MONEOS: geïntegreerde monitoring van het Schelde-estuarium

estuarium” – IMARES rapport C139/11. Het onderzoek is uitgevoerd door INBO en IMARES. Bij de interpretatie van de gegevens is geen gebruik gemaakt van andere data (boomkor in de Westerschelde en visonderzoek in het koelwater van Doel).

De conclusies zijn samengevat:

- vistechisch kan in Zeeschelde en Westerschelde met ankerkuil worden gevist,
- fuiken vangen minder soorten en individuen dan de ankerkuil,
- beide methoden geven een complementair beeld van de visgemeenschap,
- beide methoden zijn bruikbaar voor bestandsschattingen, echter in de Westerschelde hebben fuiken geen toegevoegde waarde,
- ankerkuil laat het meten van lengtefrequenties toe (kan zelden met fuiken),
 - o hieruit blijkt dat de Schelde een kinderkamerfunctie heeft voor haring, ansjovis, fint, spiering en rivierprik.
- de Zeeschelde heeft een groter seizoenseffect dan de Westerschelde.

In het rapport wordt aangegeven dat er in het voorjaar een groot bestand aan larven in de ankerkuil is aangetroffen (niet in de fuiken). Deze larven zijn op zicht niet goed te determineren. Het betreft in elk geval wel pelagische rondvis.

Vervolgstappen

Ons advies luidt:

- de vismonitoring in Vlaanderen uit te voeren met fuiken en van de Nederlands-Belgische grens tot aan Sint Amands ook met ankerkuil (daarna wordt de Schelde te bochtig waardoor er problemen met scheepvaart kunnen ontstaan).
- gezamenlijk onderzoek uit te voeren naar de aanvullende waarde van de andere bemonsteringsmethoden (d.i. met behulp van bestaande data): van het DYFS-boomkor programma in de Westerschelde en het visonderzoek in het koelwater van de energiecentrale bij Doel,
- De vislarven bij twijfel te determineren op basis van DNA (van de uitgevoerde bemonsteringen zijn geen monsters bewaard).

Op basis van het aanvullend onderzoek kan dan een definitief advies worden opgesteld.